

ת"פ 32065/02/22 - מדינת ישראל נגד גיא סופר

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 32065-02-22 מדינת ישראל נ' סופר ואח'

לפני כבוד השופט עלא מסארווה

המאשימה מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד רים סוויד

נגד

הנאשמים 1. גיא סופר

ע"י ב"כ עו"ד אברהם שהבזי

גזר דין

הערה מקדימה

אין זה מקובל או ראוי לחשוף פרטים מהליך גישור, במיוחד הליך גישור שלא עלה יפה, בבחינת "מה שהיה בגישור נשאר שם". לא אחרוג מהכלל האמור, ואולם אינני יכול שלא להתייחס במספר מילים להליך הגישור העקר שהתנהל בתיק זה, כמובן מבלי לחשוף פרטים בלתי נחוצים, לרבות השאיפות העונשיות שהוצגו במהלכו.

הליך הגישור בתיק זה התקיים לבקשת הצדדים ובהסכמתם. הפערים שנותרו בין הצדדים היו קטנים, קטנים מאוד. ואף על פי כן, שני הצדדים התחפרו בעמדתם, ולא היו מוכנים למוש ממנה ימינה או שמאלה. עוד לפני דיון הגישור, המאשימה הציעה לנאשם הצעה שראתה בה הצעה סופית, בבחינת "תסכים לה או שאיננה עוד". כמקובל, ההצעה של המאשימה כללה הסכמה לתיקון מסוים בכתב האישום והסכמה עונשית סגורה. ניסיונותי להניע הליך הידברות, שמחייב לשיטתי מידה, ולו מינימלית, של גמישות, נתקל בחומה בצורה של סרבנות. בנסיבות אלה, בהעדר הסכמה, הצעתי לצדדים לטעון בתוך טווח ענישה מוסכם, לפי הפערים (הזניחים) שנותרו ביניהם. להפתעתי, גם הצעה "צנועה" זו סורבה. לאור זאת, ובצר לי, הצעתי לצדדים לטעון באופן חופשי לעניין העונש, על בסיס כתב האישום המתוקן. הפתעתי עלתה שעה שגם הצעה זו סורבה. לאור התנהלות זו, עמדתי לקבוע את התיק להוכחות.

בסופו של דבר, זה היה הנאשם, בתנאים של העדר נכונות להסכמה חלקית כלשהי, שהסכים להודות בכתב האישום המקורי, ללא תיקונים, כשהצדדים חופשיים לחלוטין בטיעוניהם לעונש.

הודות להודאת הנאשם, ימי דיוני הוכחות שלמים נחסכו, הרבה בזכות הגמישות שגילתה ההגנה דווקא.

הדין בתיק נקבע לטיעונים לעונש. הצדדים טענו לעונש, ארוכות, במשך מספר שעות. כל צד הכין קלסר שהתפקע מרוב פסיקה. בנוסף, ב"כ הצדדים הציפו את בית המשפט, ביום מוקד עמוס בדיונים, בטענות כדי הכישרון הטובה על שניהם, למול עיניהם הכבויות מתסכול של מתדיינים אחרים שהמתינו לתורם שעות ארוכות. ניסיונות בית המשפט לשכנע את הצדדים לקצר בטיעוניהם, והפצרות לאחוז את השור בקרניו ולטעון בהתאם למידותיו של התיק, על רקע הפער המצומצם בין הצדדים - עלו בתוהו.

לאחר הטיעונים הארוכים התיק נדחה למתן גזר דין ועוד שעות ציבוריות התבזבזו להן לשווא. בנסיבות אלו, מותר לתהות האם אין שכרה של העיקשות יוצא בהפסדה בסופו של הליך.

לא הייתי משתף בתסכול שיפוטי זה, אלמלא הרלוונטיות של התנהלות זו לעניין העונש.

לשיטתי, הודאת הנאשם בעובדות כתב האישום המקורי, והסכמתו לטיעון חופשי לעונש, מבלי "תמורה" בדמות הטבה עונשית או בריכוך כתב האישום, ראויה להתחשבות מרבית בעת הערכת המשקל שניתן להודאת הנאשם, ללקיחת האחריות ולחיסכון בזמן שיפוטי. וכל כך למה ?

הכל יסכימו שיש לעודד נאשמים ליטול אחריות על מעשיהם, וזאת בהיבט ערכי כחלק מהאינטרס הציבורי הרחב. הודאת נאשם שניתנת בתנאי מיקוח מיטביים מבחינתו, שמשתכללת לכדי הסדר טיעון הכולל הסכמה עונשית סגורה, חשובה, אך היא משקפת איזון בין כוח המיקוח של שני הצדדים (הודאה ולקיחת אחריות בתמורה להסכמת המאשימה לעונש מקל יחסית).

לעומת הסדר הטיעון הסגור, הודאת נאשם בכתב האישום המקורי וטיעון חופשי לעונש, ללא כל הסדר טיעון, יש בה משום גילוי מופתי של לקיחת אחריות, והיא ראויה לכל עידוד. בעוד שבמקרה של הסדר טיעון, משקלה של הודאת הנאשם בא לידי ביטוי בעצם ההסכמה העונשית, הרי שבמקרה של הודאה שלא במסגרת הסדר, ההודאה זקוקה למערכת תמריצים מיוחדת.

דברים ברוח זו, נאמרו על כב' השופט ח' כבוב בת"פ (מחוזי ת"א) 4128/09 **מדינת ישראל נ' דניאל זנקו** (2010):

"השיקולים ששקלה התביעה בעניינם של הנאשמים האחרים, דהיינו הקושי הראיתי בהוכחת חלקם של אלה, פעלו הם לטובת אותם נאשמים אך אינם יכולים לפעול לרעת הנאשמים שהודו מלכתחילה במיוחס להם, והודאתם סייעה בידי המאשימה לגבש כתב אישום כנגד יתר המעורבים בפרשה.

החמרה בעונשו של נאשם שמודה ביחס לנאשם שכופר עומדת בסתירה מוחלטת לאינטרס הציבורי שבעידוד נאשמים להודות במיוחס להם, ובכך יקודמו שלל אינטרסים ראויים, ביניהם: חיסכון מזמנם של העדים, מניעת הטראומה של מסירת עדות מאותם קרובות עבירה בעיקר בעבירות חמורות, חיסכון במשאבים של רשויות החקירה והתביעה, חסכון בזמן שיפוטי, הודאת הנאשם במיוחס לו ונטילת אחריות על ידו, הפללת נאשמים

אחרים, נכונות להעיד כנגד מעורבים אחרים, ועוד כהנה וכהנה שיקולים ראויים שראוי לזקוף לטובת נאשם שמודה במיוחס לו ובעיקר לטובתו של נאשם אשר בעדותו מפליל את שותפיו ומביע נכונות להעיד כנגדם.

אם התביעה לא שקלה שיקולים אלה, בית המשפט לא יכול להתעלם מהם, כך ראוי לעשות וכך סברתי שראוי לנהוג בנאשמים אשר הודו ובהודאתם סייעו בידי המאשימה לגבש ראיות כלפי מעורבים אחרים בפרשה".

לעניין חשיבות מערכת התמריצים לנאשמים אפנה לניתוח המרתק של כב' השופט ח' מלצר בע"פ 122/14 דניס שורצפל ואח' נ' מדינת ישראל (2014), ובפרט:

"דילמות שתוארו לעיל מציגות סיטואציה המוכרת ב"תורת המשחקים" כ"דילמת האסיר". במצב דברים זה כאשר הראיות כנגד השותפים שכופרים תמיד חלשות יותר, הרי שלכאורה "כדאי" יהיה לכל המעורבים בהתארגנות לשמור על זכות השתיקה. אם כולם ישתקו - כולם יזכו, או יורשעו (אפילו בעבירות פחותות), והנה מסתברת לנו מציאות שעל פיה גם אם אחד מהשותפים "ישבר" בשלב החקירה ויפליל את היתר - המופללים עדיין יענשו פחות מהמפליל.

גישה שכזו עלולה להביא לכך כי האסטרטגיה הנכונה ביותר עבור עצור בהתארגנות פלילית מרובת משתתפים תהיה להמתין מבלי לשיתף פעולה, שכן הודיה וחשיפה של האחרים - לא תוכלנה כביכול לשפר את מצבו, אלא דווקא להרע עמו. תוצאה זו אין בידי להלום. מערכת התמריצים אותה מספקת מערכת המשפט צריכה להיות בדיוק הפוכה, כך ששיתוף פעולה מוקדם ישפר את מצבו של מי שמודה כנגד הרעת מצבם של הממתנים (ראו: Elbert F. Isenhour, UNITED STATES v. MARTIN: Game theory and cooperation in white-collar criminal sentencing, 2 LIBERTY U. L. REV. 271, 291 (2007)). לפיכך כדי שמערכת התמריצים תפעל נכון יש להחמיר בענישה דווקא עם השותפים למזימה העבריינית שלא שיתפו פעולה, ולהקל בעונשם של מי שהודו וסייעו בחשיפת האחרים, כך שמי ששיתף פעולה ראשון ובצורה מעמיקה יותר יזכה לעונש הנמוך יותר".

בנסיבות אלה, יש, במידת האפשר, למנוע מצב בו "מודה ורע לו, וכופר וטוב לו" ויש להעניק להודאת הנאשם משקל מלא, דווקא משום שניתנה ללא התחייבות מצד התביעה להסכמה עונשית. הודאה כזו "חשודה" פחות כהודאה "התלויה בדבר", להבדיל "מהודאה לשמה".

כאן המקום לציין שבעניינו של הנאשם האחר בתיק התיק קבוע לשמיעת עדים בגדרי משפט זוטא.

כתב האישום והעבירות המיוחסות

הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירות של **תשובה כוזבת לשאלה שנשאלה**, לפי סעיף 220(3) לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש) תשכ"א-1961 (להלן: "הפקודה"), **שימוש במרמה**, **עורמה ותחבולה בכוונה להתחמק מתשלום מס**,

לפי סעיף 220(5) לפקודה וזיוף מסמך ושימוש במסמך מזויף לפי סעיפים 418 ו-420 לחוק העונשין.

על פי כתב האישום, מסר הנאשם 1 תשובה כוזבת בכתב ובעל פה על שאלה שנשאלה ופעל במרמה, עורמה ותחבולה בכוונה להתחמק מתשלום מס על הכנסה בסך 494,087 ₪. כמו כן, זייף הנאשם 1, בעצת וביוזמת הנאשם 2, שבעה מסמכים (חוזי שכירות כוזבים) והנאשם 1 עשה שימוש באותם המסמכים, והכל בכוונה לקבל באמצעותם את הנחת דעתו של פקיד השומה שההכנסות התקבלו משכר דירה ולהפחית את המס שהיה צפוי להיות מושט על הנאשם 1. לפי כתב האישום העבירות בוצעו בנסיבות מחמירות וזאת לנוכח התחכום שבביצוע.

טענות הצדדים:

ב"כ המאשימה:

מתחם העונש ההולם שהוצג על ידי המאשימה נע בין 9 חודשים לבין 14 חודשי מאסר. וזאת נוכח ריבוי האירועים, חומרת העבירות ומידת התחכום בה פעל הנאשם.

לעניין הקנס, המאשימה הציגה מתחם המתחיל מ- 20,000 ₪ ועד 50,000 ₪.

המאשימה עתרה להשית על הנאשם עונש של 10 חודשי מאסר בפועל, קנס בסך 30,000 ₪. בהתחשב בעברו הפלילי של הנאשם ובהודאת הנאשם בחקירות ובבית המשפט. באשר להסרת המחדלים, המאשימה טענה כי אין לראות בנאשם כמי שהסיר את המחדל וזאת משום שההסכם שחתם עליו נחתם לאחר החקירה ולגבי השנים 2014-2015 ועל כן אין לתת לך משקל.

ב"כ הנאשם:

מתחם העונש ההולם שהוצג על ידי בא כוח הנאשם נע בין מאסר מותנה ועד 3 חודשי מאסר. וזאת נוכח תיקון סכום המחדל בכתב האישום, כי העבירה מהווה אירוע אחד שהתרחש בשנת 2019.

לעניין הקנס, ב"כ הנאשם הציג מתחם הנע בין 8,000 ₪ ועד 25,000 ₪.

בא כוח הנאשם ביקש להשית על הנאשם ענישה צופה פני עתיד וקנס. בהתחשב בעבר פלילי, בהודאת הנאשם לאורך כל ההליך, חיסכון בזמן שיפוטי, החרטה שהביע הנאשם ומידת אשמה נמוכה, והסרה מלאה של המחדל. כמו כן, הרחיב הסנגור על מצבו נפשי-משברי של הנאשם באותה תקופה, כך שלא היה לו שיקול דעת ונסמך על ייעוץ של אנשי מקצוע.

הנאשם בדברו האחרון:

הביע חרטה על מעשיו, הדגיש את הודאתו, את שיתוף הפעולה בחקירה ובהסרת המחדלים. הנאשם ביקש להתחשב בעונשו ולהטיל מאסר על תנאי, וכן, להתחשב בעניין הקנס בשל מצבו הכלכלי.

דין והכרעה:

אירוע אחד או מספר אירועים:

לפי תיקון 113 לחוק העונשין, על בית המשפט לקבוע תחילה האם ניתן להתייחס לנסיבות האישום כאירוע אחד או שמא מדובר במסר אירועים נפרדים המחייבים קביעת מתחמי ענישה שונים.

פסיקת בית המשפט העליון בעניין בני ג'אבר התמודדה עם השאלה העקרונית מתי ייחשבו עובדות המקרה כמקרים אירועים שונים.

בע"פ 4910/13 **אחמד בני ג'אבר נגד מדינת ישראל** (29.10.14) (פורסם באתר נבו), בדעת הרוב, בחוות דעתו של כבוד השופט ע' פוגלמן נפסק:

"להשקפתי התיבה "אירוע אחד" רחבה דיה כדי לכלול גם פעולות עברייניות שבוצעו על פני רצף זמן; כללו מעשים שונים; ביחס לקורבנות שונים; ובמקומות שונים. הכל - כל עוד הם מהווים מסכת עבריינית אחת. נמצאנו למדים כי הבחינה אם העבירות השונות שביצע הנאשם מהוות "אירוע אחד" היא תכליתית-פונקציונאלית".

עבירות הזיוף והמרמה בוצעו אגב תכנית עבריינית אחת. מדובר בתקופת זמן מוגדרת, בה הנאשם פעל לשם הכנת כלל המסמכים בהם עשה שימוש לצורך ביצוע העבירות. אין לראות בכל חוזה שכירות כאירוע נפרד שיש לקבוע בצדו מתחם שונה. שכן, רק לאחר שהנאשם התבקש להסביר את גידול ההון הוא פעל לשם הכנת המסמכים שיסבירו את הגידול, כלומר, המסמכים הוכנו בנקודת זמן מאוחרת ולא הוכנו טיפין טיפין בכל שנה ושנה.

מתחם העונש ההולם

לפי סעיף 40 לחוק העונשין, העיקרון המנחה בענישה הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו.

לצורך קביעת מתחם העונש ההולם, על בית המשפט לזהות את הערכים המוגנים בבסיס העבירות המיוחסות לנאשם, מידת הפגיעה באותם ערכים, מדיניות הענישה הנוהגת ונסיבות ביצוע העבירה.

הערכים המוגנים

הערכים החברתיים המוגנים אשר נפגעו במקרה דנן הם הגנה על כלכלת המדינה ועל הקופה הציבורית החיונית לפעילות המדינה; הגנה על מנגנון גביית המס ואמון הציבור בו; ערך השוויון בנשיאת נטל המס. מדובר בעבירות כלכליות שבוצעו מתוך בצע כסף, שנועדו להשיא למבצעהן רווחים כספיים ניכרים בדרך קלה. הקלות הבלתי נסבלת של שימוש ומסחר בחשבוניות כוזבות כרוכה בפיתוי רב ולכן חייבה גישה אכיפתית מחמירה. בפרט הדברים נאמרים לנוכח שיטת המיסוי בישראל המבוססת על מידה רבה של אמון בנישומים שבא לידי ביטוי בניכוי מראש ודיווח מאוחר. מעשים מסוג זה פוגעים באופן קשה באמון הניתן בנישומים, אמון המהווה מרכיב עיקרי בשיטת המיסוי.

קביעת מתחם העונש ההולם

קביעת מתחם העונש האמור נשענת בראש ובראשונה על נסיבות ביצוע העבירות. מדובר באירוע אחד במהלך תקופה שאיננה ממושכת. לפי כתב האישום, הנאשם פעל בעצת אנשי מקצוע. מדובר בזיוף מסמכים, שימוש בהם בכוונה לקבל באמצעות המסמכים הנחת דעתו של פקיד השומה, במטרה להפחית את המס, וזאת בדרך של תשובה כוזבת על שאלה שנשאלה. סכום ההכנסה הרלוונטי לעבירות עמד על 494,087 ₪, כשסכום המס הגלום בו עומד על 280,000 ₪.

מדיניות הענישה הנוהגת

אפנה לפסיקה ממנה ניתן ללמוד על רמת הענישה הנוהגת בנסיבות חמורות יותר:

עפ"ג 18163-04-20 **שבי נ' מדינת ישראל** (1.7.20), שם דובר בנאשם שהעלים מקור הכנסה שלם, הנאשם לא הגיש במועד לפקיד השומה הודעה על תחילת עיסוקו בהשכרת נכסים ובהמשך לא הגיש הנאשם כלל דוחות שנתיים. הנאשם ביצע מספר עבירות לפי סעיפים 220(5) ו-220(1) לפקודת מס הכנסה במשך 11 שנים. היקף העבירות עמד על לפחות 750,700 ₪. בית משפט השלום קבע מתחם הנע בין 6 חודשים ועד 18 חודשי מאסר. בית המשפט המחוזי לא התערב במתחם ואף העמיד את עונשו של הנאשם בתחתית המתחם, כך שהוטל עליו עונש של 6 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות, חלף 9 חודשי המאסר שגזר בית משפט השלום, וזאת על אף שלא הסיר את המחדל, והכל על רקע נסיבות ייחודיות של המקרה (רפואיות).

רע"פ 4736/19 **דוד בלום נ' מדינת ישראל** (17.7.19) (הוגש על ידי המאשימה), הנאשם הורשע בשימוש במרמה, עורמה ותחבולה לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה. סכום ההכנסה שהפיק הנאשם לא פוחת מ-605,122 ₪. בית משפט השלום קבע מתחם ענישה הנע בין 6 חודשים ועד 14 חודשי מאסר. בית המשפט מיקם את הנאשם ברף העליון של המתחם וזאת בשל אי הסרת המחדל, ווגזר עונש מאסר בן 11 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית. בית המשפט המחוזי הפחית את עונשו ל-8 חודשי מאסר. בקשת רשות הערעור נדחתה.

עפ"ג 10063-09-17 **אהוד כהן נ' מדינת ישראל** (1.5.18), שם הורשע הנאשם בריבוי עבירות של מרמה, עורמה או תחבולה, השמטת הכנסות, אי ניהול פנקסי חשבונות, עבירות לפי סעיפים (5)220, (1)220 ו-(5)216 לפקודת מס הכנסה ועבירות על חוק מע"מ. סכום ההשתמטות עמד על 400,000 ₪. הנאשם נדון לעונש של 6 חודשי מאסר. בית המשפט המחוזי לא התערב בקביעת המתחם שקבע בית משפט השלום, מתחם הנע בין 6 חודשים ועד 16 חודשי מאסר בפועל.

עפ"ג 43320-05-16 **מדינת ישראל נ' חסארמה** (24.11.16), שם נדחה ערעור המדינה על קולת העונש שהוטל על הנאשם - 6 חודשי מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות. הנאשם הורשע בעבירות של הכנת פנקסי חשבונות כוזבים וקיומם, ושימוש במרמה, עורמה ותחבולה לפי סעיפים (4)220 ו-(5)220 לפקודת מס הכנסה, לאחר שהתחמק מתשלום בסך של כ- 330,000 ₪. המחדל הוסר במלואו. בית המשפט המחוזי אישר את המתחם שנע בין 6 חודשי מאסר ועד 24 חודשי מאסר.

רע"פ 7773/16 **יוסף חננאל נ' מדינת ישראל** (26.10.16), שם נדון עניינו של נאשם שהורשע בריבוי עבירות של השמטת הכנסה, הכנה וקיום פנקסי חשבונות כוזבים, מרמה, עורמה או תחבולה והשמטת או הסתרת מסמכים, עבירות לפי סעיפים (1)220, (4)220, (5)220 ו-(6)216 לפקודת מס הכנסה. הנאשם השמיט מדוחותיו הכספיים סכום כולל של כמיליון שקלים מתוך הכנסותיו, ונידון ל-10 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט העליון אישר את המתחם שנקבע בבית משפט השלום - מתחם הנע בין 8 חודשי מאסר לבין 24 חודשי מאסר בפועל. בקשת רשות הערעור נדחתה.

עפ"ג 14041-02-16 **אגבאריה נ' מדינת ישראל** (21.4.16), שם התקבל ערעור הנאשם על חומרת עונשו והועמד על 6 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות, חלף 7 חודשי מאסר. באותו מקרה הנאשם הורשע בהשמטת מס ובדיווחים כוזבים העומדים על כמיליון ₪, עבירות לפי סעיפים (1)220 ו-(4)220 לפקודת מס הכנסה. המחדל הוסר במלואו ומדובר בעבירות שבוצעו בין השנים 2007-2011.

עפ"ג 51195-04-15 **מחמוד אבו טיר נ' מדינת ישראל** (15.11.15) (**הוגש על ידי המאשימה**), הנאשם הורשע בריבוי עבירות של השמטת הכנסה מתוך דו"ח, הכנת פנקסי חשבונות כוזבים ושימוש במרמה, עורמה ותחבולה, עבירות לפי סעיפים (1)220, (4)220 ו-(5)220 לפקודת מס הכנסה. סכום העבירות עמד על סך 531,598 ₪. בית משפט השלום קבע מתחם הנע בין 6 חודשים ועד 14 חודשי מאסר וגזר על הנאשם 8 חודשי מאסר לצד ענישה נלווית. הערעור נדחה.

עפ"ג 10485-03-14 **שמעון לוגסי נ' מדינת ישראל** (8.9.14), שם הנאשם הורשע בהשמטת הכנסות מדו"ח, מסירת תרשומת כוזבת בדו"ח, הכנה וקיום של פנקסי חשבונות כוזבים ושימוש במרמה, עורמה או תחבולה, עבירות לפי סעיפים (1)220, (2)220, (4)220 ו-(5)220 לפקודת מס הכנסה. מדובר בהשמטת הכנסה בסך של 580,00 ₪. על הנאשם נגזרו 6 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות וקנס בגובה 100,000 ₪.

רע"פ 674/13 **ליטווק נ' מדינת ישראל** (8.1.13) (**הוגש על ידי המאשימה**), הנאשם הורשע בריבוי עבירות של השמטת הכנסה מתוך דו"ח, הכנת פנקסי חשבונות כוזבים ושימוש במרמה, עורמה ותחבולה, עבירות לפי סעיפים

220(1), 220(4) ו-220(5) לפקודת מס הכנסה. מדובר במקרה בו סכום ההכנסות שהועלמו מרשויות מס הכנסה עמדו על סך של 496,432 ₪. המערער נדון ל- 7 חודשי מאסר בפועל וקנס ע ל סך 40,000 ₪.

רע"פ 2451/06 **יגאל שגיא רו"ח נ' מדינת ישראל** (25.7.06) (הוגש על ידי המאשימה), הנאשם הורשע בהשמטת הכנסות מדו"ח, הכנה וקיום של פנקסי חשבונות כוזבים ושימוש במרמה, עורמה או תחבולה, עבירות לפי סעיפים 220(1), 220(4) ו-220(5) לפקודת מס הכנסה. סכום העבירות עמד על סך 250,000 ₪. בית משפט השלום גזר על הנאשם 7 חודשי מאסר וענישה נלווית. בית המשפט המחוזי הפחית את עונשו של הנאשם וגזר עליו 6 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות ולשם האיזון העלה את סכום הקנס. בקשת רשות הערעור נדחתה.

ת"פ 44846-05-20 **מדינת ישראל נ' חמו** (4.5.22), הנאשם הורשע בריבוי עבירות לפי סעיף 220(5) ו- 220(4) לפקודת מס הכנסה וריבוי עבירות לפי חוק מס ערך מוסף. הנאשם פעל להסרת המחדל בטרם הוגש כתב האישום בעניינו. בית המשפט קבע מתחם שמתחיל ממספר חודשי מאסר שיכול שירוצו בעבודות שירות ועד 20 חודשי מאסר בפועל. בסופו של הליך, בית המשפט אימץ את המלצת שירות המבחן וגזר על הנאשם צו של"צ בהיקף של 300 שעות, קנס בסך 50,000 ₪ וענישה נלווית.

ת"פ 39407-02-19 **מדינת ישראל נ' מרעי** (16.9.20) (הוגש על ידי המאשימה), הנאשם הורשע בשימוש במרמה, עורמה ותחבולה לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה. סכום ההכנסה שהפיק הנאשם לא פוחת מ- 605,122 ₪. בית המשפט קבע מתחם ענישה הנע בין מספר חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות ועד 12 חודשי מאסר. על הנאשם נגזר עונש מאסר בן 8 חודשי מאסר בפועל.

ת"פ 49467-05-17 **פרקליטות מחוז תל אביב מיסוי וכלכלה נ' צרפתי** (10.9.19) (הוגש על ידי המאשימה), הנאשם הורשע בעבירות של השמטת הכנסה מתוך דו"ח, מסירת אמרה כוזבת בדו"ח, קיום פנקסי חשבונות כוזבים ושימוש במרמה, עורמה ותחבולה, עבירות לפי סעיפים 220(3), 220(5) ו-220(4) לפקודת מס הכנסה. וכן עבירות של זיוף בנסיבות מחמירות, שימוש במסמך מזויף וניסיון לקבל דבר במרמה לפי חוק העונשין. סכום העבירות עמד על 500,000 ₪. בית המשפט קבע מתחם הנע בין 9 חודשים ועד 20 חודשי מאסר. על הנאשם נגזר עונש בתחתית המתחם, מאסר בן 9 חודשים שירוצו בעבודות שירות וענישה נלווית.

ת"פ 7776-10-17 **מדינת ישראל נ' אמינה** (23.12.18), שם הנאשם הורשע במספר אישומים ובריבוי עבירות של מסירת אמרה כוזבת בדו"ח, שימוש במרמה, עורמה ותחבולה, קיום פנקסי חשבונות כוזבים, והשמטת הכנסה מתוך דו"ח, עבירות לפי סעיפים 220(3), 220(5) ו-220(4) לפקודת מס הכנסה. וכן עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, זיוף בנסיבות מחמירות, שימוש במסמך מזויף בנסיבות מחמירות, ניסיון לקבל דבר במרמה בנסיבות מחמירות לפי חוק העונשין ועבירות לפי חוק מס ערך מוסף. בית המשפט קבע חמישה מתחמים שונים הנעים בין מאסר על תנאי ומספר חודשי מאסר לבין מאסר בעבודות שירות ו- 18 חודשי מאסר. על הנאשם נגזרו 6 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות וענישה נלווית.

ת"פ 51575-05-14 **מדינת ישראל נ' אגסי** (31.12.15), שם הנאשם הורשע בעבירות של שימוש במרמה, עורמה ותחבולה לפי סעיף (5)220 לפקודת מס הכנסה. מדובר בסכום של ₪ 878,715 שהנאשם העלים מקור הכנסה שלם. בית המשפט קבע מתחם הנע בין 6 חודשי מאסר ועד 20 חודשי מאסר. על הנאשם נגזר עונש בתחתית המתחם, של 6 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות וענישה נלווית.

ת"פ 1079-10 **מדינת ישראל פרקליטות ת"א- מיסוי וכלכלה נ' מאיר פרץ** (23.9.14) (הוגש על ידי המאשימה), שם הנאשם הורשע בריבוי עבירות של השמטת הכנסה, שימוש במרמה, עורמה ותחבולה, הצגת מסמך כוזב, לפי סעיפים (6)220, (5)220 ו-(1)220 לפקודת מס הכנסה ועבירות של זיוף אישור ניכוי מס במקור. גובה ההכנסות שהפיק הנאשם עמד על סך של ₪ 742,997. על הנאשם נגזרו 6 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות וענישה נלווית.

מסקנתי היא שמתחם העונש ההולם נע בין 6 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד 18 חודשי מאסר.

אשר לקנס, מצאתי כי מתחם העונש ההולם בהיבט זה, גם כשאני לוקח בחשבון מצבו הכלכלי של הנאשם, נע בין 15,000 ועד 35,000 ₪.

בעניין מתחם הקנס, התחשבתי בריבוי העבירות שמטרתן גריפת רווחים קלים על חשבון הציבור, אך מצד שני לא ניתן היה להתעלם מטענת הנאשם באשר למצבו הכלכלי. כידוע, במתחם הקנס, יש להתחשב, כבר בשלב הראשון של בניית גדרי המתחם במצבו הכלכלי של הנאשם.

לא מצאתי עילה או הצדקה לחריגה לקולא או לחומרה ממתחם העונש ההולם.

קביעת העונש בתוך מתחם העונש ההולם

נסיבות אישיות

בתוך המתחם, יש לשקול שיקולים שאינם קשורים לביצוע העבירות. בכלל זה, לקחתי בחשבון את נסיבותיו האישיות ועברו הפלילי של הנאשם, הכולל אך הרשעה אחת בעבירה שאינה ממין העניין (מכירת משקה משכר לקטין). כמו כן, התחשבתי בהודאת הנאשם שמצאתי להעניק לה משקל מלא, כמפורט לעיל.

חרף טיעון התביעה, לא יכולה להיות מחלוקת שהמחדל הוסר במלואו. לאור החקירה, פנה הנאשם לפקיד השומה ושילם את סכום המס הגלום בהשתמטות שעומד על כ- 280,000 ₪ (ראו נספחים א'-ב' למסמכי ההגנה לעונש).

כידוע, להסרת המחדל משמעות רבה משמעות רבה לעניין הענישה, ודאי בשלב מוקדם של ההליך, ויש בה כדי ללמד על חרטה כנה ולהביא לתיקון הנזק הכלכלי מביצוע העבירות (רע"פ 7851/13 **עודה נ' מדינת ישראל** (3.9.15)).

סוף דבר

לאור השיקולים שנמנו לעיל, נכון למקם עונשו של הנאשם בתחתית המתחם, כל מתחם שייקבע.

לכן, גם לו הייתי מאמץ את המתחם שהציעה המאשימה, קרי 9-14 חודשי מאסר נכון היה לגזור על הנאשם עונש מאסר בן 9 חודשים שירוצה בדרך של עבודות שירות, וזאת תוך התחשבות בנימוקים לקולא שמושכים לכיוון תחתית המתחם. אמנם המאשימה הציעה למקם את העונש מעל תחתית המתחם (עשרה חודשי מאסר במקום 9 חודשים), אך כאמור, אני סבור שנכון למקם את העונש בתחתיתו.

כמו כן, ולשיטתי, מדובר בתיק שמתאים לסיומו בעונש של מאסר בדרך של עבודות שירות. הצדדים בחרו "ללכת לקצוות" ולטעון לעונשים מסוג אחר (זה למאסר בפועל בן עשרה חודשים, וזה למאסר מותנה ללא מאסר בפועל כלל). לעמדת, העלאת משך העונש האפשרי לריצוי בעבודות שירות משישה חודשים לתשעה חודשים, נועדה להרחבת רשת המקרים של עונש מסוג זה. תיקים שהסתיימו בעבר בעונש מאסר בפועל מאחורי סורג ובריא לתקופות שבין 6-9 חודשי מאסר, הם אלו שהיוו היעד להרחבה ולשינוי במסגרת התיקון. להבנתי, התיקון לא נועד לאפשר הכבדת עונש המאסר בעבודות שירות במקרים שמלכתחילה ובלאו הכי היו מסתיימים בעונש מסוג זה.

וזו סיבה נוספת מדוע נכון להסתפק בשישה חודשי מאסר.

מכל מקום, ובניגוד לעמדת שני הצדדים, המתחם שמצאתי הולם את נסיבות ביצוע העבירות נע בין 6-18 חודשי מאסר. לכן, מצאתי להסתפק בעונש מאסר בן 6 חודשים.

אשר על כן, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר למשך 6 חודשים, אשר ירוצה בדרך של **עבודות שירות**, בהתאם לחוות דעת **הממונה** מיום 11.1.23 עבודות השירות תבוצענה באגודה למען העיוור, בגדרה, ותחלנה ביום 06.03.23. הנאשם יתייצב במועד זה עד השעה 8:00 בפני הממונה.

ב. מאסר למשך 4 חודשים, ואולם הנאשם לא יישא עונש זה אלא אם תוך שנתיים יעבור עבירות בהן הורשע.

ג. **קנס** בסך 15,000 ₪ או ימי 3 חודשי מאסר תמורתו.

הקנס ישולם ב- 10 תשלומים שווים, חודשיים ורצופים, החל מיום 1.5.23 ובהמשך בכל לחודש שלאחריו. אי תשלום שיעור משיעורי הקנס תעמוד יתרת הקנס לפירעון מיידי.

עמוד 10

ד. אני מטיל על הנאשם **התחייבות כספית** בסכום של 7,500 ₪ (ההתחייבות ניתנה בעל פה לפי התיקון), להימנע במשך שנתיים מעבירה שבה הורשע.

ככל שהופקד פיקדון בתיק זה או בתיקים קשורים על-ידי הנאשם, הקנס יקוזז מהפיקדון ואת היתרה יש להחזיר לידיו או לגורם אחר לפי בקשת הנאשם, בהיעדר מניעה על-פי דין.

החוב מועבר למרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה, בהתאם למועדים והתשלומים שקבע בית המשפט.

ניתן יהיה לשלם את הקנס/ פיצוי/ ההוצאות כעבור שלושה ימים מיום מתן ההחלטה/ גזר הדין לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה באחת מהדרכים הבאות:

- **בכרטיס אשראי** - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il
- **מוקד שירות טלפוני בשרות עצמי (מרכז גבייה) - בטלפון *35592 או בטלפון 073-2055000**
- **במזומן בכל סניף של בנק הדואר** - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בשוברי תשלום).

זכות ערעור לביהמ"ש המחוזי בתוך 45 ימים מהיום.

המזכירות תעביר העתק לממונה על עבודות השירות.

ניתן היום, כ"ג שבט תשפ"ג, 14 פברואר 2023, בהעדר הצדדים.